

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**  
**КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	053 «Психологія»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Психологічна експертиза підприємницької діяльності» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю 053 «Психологія», перший рівень вищої освіти / Укладач О.П. Скуловатова. Біла Церква: БНАУ, 2025. 18 с.

**Розробник: О.В. Скуловатова, канд. психол. наук, доцент**

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та здоров'я людини (протокол № 1 від 13.08.2025 р.)

В. о. завідувача кафедри психології  
та здоров'я людини



Олена ХОМЧУК

Гарант ОП



Олена ХОМЧУК

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету  
(Протокол № 01 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент



Інна КОВАЛЬЧУК

**ЗМІСТ**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»	6
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	18
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	19
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	22
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	22

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2023-2024 навчального року на вивчення дисципліни «Психологічна експертиза підприємницької діяльності» для денної та заочної форми навчання передбачено 90 академічних годин (3 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 44 годин (лекції – 22, практичні заняття – 22), самостійна робота студентів – 46 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 053 «Психологія»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проект за вибором здобувача вищої освіти		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
		8-й	9-10-й
		<i>Лекції</i>	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	22 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання:		<i>Практичні</i>	
аудиторних – 4		22 год.	6 год.
самостійної роботи здобувача – 4		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		46 год.	138 год.
		Підсумковий контроль: залік (2 год.)	Підсумковий контроль: іспит (10 год.)

**Мета вивчення дисципліни:** формування компетенцій експертної психологічної діяльності у сфері бізнесу, формування профілю психолога як експерта з оцінки психологічних аспектів підприємницької діяльності.

## 2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибірковий освітній компонент «Психологічна експертиза підприємницької діяльності» передбачає попереднє оволодіння знаннями з загальної психології, психології розвитку, психології особистості, соціальної психології.

## 3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Програмний результат навчання відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності «Психологія»	Результати навчання з дисципліни «Психологія особистості»
<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p>	<p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитись до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>	<p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p>
<p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>	<p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>

## 4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологічна експертиза підприємницької діяльності»

### Тема 1. Завдання та методологія психологічного оцінювання підприємницьких рис особистості.

Об'єкт і предмет експертизи підприємницької діяльності. Місце психологічної експертизи в системі бізнес-аналізу. Етичні засади психологічного оцінювання підприємців. Роль психолога у сфері бізнес-консалтингу. Особистісна зрілість підприємця. Методи психологічного аналізу

особистості підприємця.

Приклади психологічної експертизи в бізнесі. Компетентності експерта-психолога. Завдання експерта в реальній ситуації бізнесу. Структура експертного звіту. Порушення етичних норм у бізнесі.

## **Тема 2. Психологічні чинники ефективності бізнес-рішень**

Процес прийняття рішень у бізнесі: психологічна модель. Вплив когнітивних викривлень на підприємницькі рішення. Інтуїція і логіка в підприємницькому мисленні. Роль емоцій у прийнятті рішень. Психологічні стратегії подолання невизначеності.

Помилки у прийнятті рішень. Карти прийняття рішення в умовах ризику. Схеми аналізу ситуацій з невизначеністю. Оцінка психологічних бар'єрів в профділяльності.

## **Лекція 3. Експертиза мотиваційного профілю підприємця: інструменти та інтерпретація**

Аналіз домінантних мотивів підприємницької діяльності. Психологічні методи подолання психологічних бар'єрів і демотиваційних чинників підприємницької діяльності. Психологічна підтримка підприємницької ініціативи. Креативність як компонент підприємницької активності. Особистісна автономія й ініціативність. Мотивація до досягнення успіху.

SWOT-аналіз внутрішніх мотиваційних ресурсів підприємця. Рекомендації щодо підвищення мотивації у команді стартапу.

## **Лекція 4. Психологічна експертиза підприємницького ризику**

Поняття ризику в підприємництві: психологічний аспект. Типологія підприємців за ставленням до ризику. Психологічні механізми прийняття

ризикованих рішень. Вплив тривожності та толерантності до невизначеності на бізнес-рішення. Методи оцінки ризиків у психологічній експертизі підприємницької діяльності.

Методики вивчення рівня толерантності до ризику. Профіль підприємця з низькою і високою схильністю до ризику.

### **Лекція 5. Експертиза стратегічного мислення підприємця як фактору прогнозу ефективності**

Стратегічне та тактичне мислення у підприємницькому контексті. Психологічні маркери сформованості стратегічного мислення у підприємця. Методи психологічної експертизи спрямовані на виявлення рівня стратегічного мислення. Типові когнітивні викривлення, що впливають на здатність підприємця мислити стратегічно.

Цінність стратегічного мислення для підприємницької діяльності. Ознаки стратегічного або імпульсивного мислення. Чек-лист для первинної експертної оцінки стратегічного мислення клієнта-бізнесмена.

### **Лекція 6. Психологічна експертиза стресових станів у підприємців**

Стресові чинники у діяльності підприємця. Психологічна витривалість: поняття та компоненти. Поняття резильєнтності в контексті бізнесу. Психопрофілактика стресу в підприємстві. Вигорання у бізнесі. Розвиток внутрішньої стабільності.

### **Лекція 7. Емоційний інтелект у підприємницькій діяльності**

Структура емоційного інтелекту (EQ). Роль EQ у веденні переговорів і керуванні командою. Саморегуляція емоцій у підприємця. Розпізнавання емоцій інших і вплив на комунікацію. Розвиток емоційної компетентності в

бізнес-середовищі. Що входить до складу EQ. Вплив емоційної компетентності на лідерство. Емпатія у бізнес-контексті.

### **Лекція 8. Комунікація та психологічна експертиза бізнес-взаємодії**

Психологічні засади ділової комунікації. Вербальні та невербальні аспекти впливу. Психологічна діагностика комуникативних бар'єрів. Стилi спілкування у підприємницькому середовищі. Конфлікти і переговори: психологічний підхід. Стилi комунікації є ефективними в бізнесі. Комуникативні бар'єри. Чек-лист ефективної презентації.

### **Лекція 9. Психологічна експертиза етичних ризиків у підприємницькому середовищі**

Поняття бізнес-етики та моральних норм у підприємстві. Психологія відповідальності підприємця перед суспільством. Конфлікти інтересів і дилеми морального вибору. Етичне лідерство як психологічне явище. Експертиза етичної поведінки у бізнес-середовищі. Зв'язок моралі і психологічної відповідальності. Етичні ризики у бізнесі. Прозорість у підприємницькій діяльності.

### **Лекція 10. Експертна оцінка підприємницького потенціалу**

Поняття підприємницького потенціалу: психологічна інтерпретація. Критерії ефективності підприємницької діяльності. Методи психологічної діагностики потенціалу. Професійна придатність до підприємництва. Психологічне консультування на основі експертизи. Компоненти підприємницького потенціалу. Розробіть інтерв'ю для виявлення підприємницького потенціалу.

### **Лекція 11. Психологічна експертиза підприємництва як**

## інструмент розвитку

Розвиваюча функція психологічної експертизи. Зв'язок експертного аналізу з консультуванням і коучингом. Психологічна підтримка підприємця на різних етапах бізнесу. Роль експертизи у стратегічному плануванні. Перспективи розвитку психологічної експертизи в Україні. Профілактична роль експертизи. План психологічного супроводу для підприємця.

### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб.	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Тема 1. Завдання та методологія психологічного оцінювання підприємницьких рис особистості	8	2	2			4	13	1				12
Тема 2. Психологічні чинники ефективності бізнес-рішень	8	2	2			4	13	1				12
Тема 3. Експертиза мотиваційного профілю підприємця: інструменти та інтерпретація	8	2	2			4	13	1				12
Тема 4. Психологічна експертиза підприємницького ризику	8	2	2			4	13	1				12
Тема 5. Експертиза стратегічного мислення підприємця як фактору прогнозу ефективності	8	2	2			4	13	1				12
Тема 6. Психологічна експертиза стресових станів у підприємців	8	2	2			4	14	1	1			12
Тема 7. Емоційний інтелект у підприємницькій діяльності	8	2	2			4	13		1			12
Тема 8. Комунікація та психологічна	8	2	2			4	13		1			12

експертиза бізнес-взаємодії												
Тема 9. Психологічна експертиза етичних ризиків у підприємницькому середовищі	8	2	2			4	13		1			12
Тема 10. Експертна оцінка підприємницького потенціалу	8	2	2			4	13		1			12
Тема 11. Психологічна експертиза підприємництва як інструмент розвитку	10	2	2			6	31		1			30
<i>Усього годин</i>	90	22	22			46	150	6	6			138

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

**6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«Психологія особистості»**  
**6.1. Лекції**

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p><b>1. Завдання та методологія психологічного оцінювання підприємницьких рис особистості</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Об'єкт і предмет експертизи підприємницької діяльності.</li> <li>2. Місце психологічної експертизи в системі бізнес-аналізу.</li> <li>3. Етичні засади психологічного оцінювання підприємців.</li> <li>4. Роль психолога у сфері бізнес-консалтингу.</li> <li>5. Особистісна зрілість підприємця. Методи психологічного аналізу особистості підприємця.</li> </ol>	2
<p><b>2. Психологічні чинники ефективності бізнес-рішень</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Процес прийняття рішень у бізнесі: психологічна модель.</li> <li>2. Вплив когнітивних викривлень на підприємницькі рішення.</li> <li>3. Інтуїція і логіка в підприємницькому мисленні.</li> <li>4. Роль емоцій у прийнятті рішень.</li> <li>5. Психологічні стратегії подолання невизначеності.</li> </ol>	2
<p><b>3. Експертиза мотиваційного профілю підприємця: інструменти та інтерпретація</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Аналіз домінантних мотивів підприємницької діяльності.</li> <li>2. Психологічні методи подолання психологічних бар'єрів і демотиваційних чинників підприємницької діяльності.</li> <li>3. Психологічна підтримка підприємницької ініціативи.</li> <li>4. Креативність як компонент підприємницької активності.</li> <li>5. Особистісна автономія й ініціативність.</li> </ol>	2
<p><b>4. Психологічна експертиза підприємницького ризику</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття ризику в підприємстві: психологічний аспект.</li> <li>2. Типологія підприємців за ставленням до ризику.</li> <li>3. Психологічні механізми прийняття ризикованих рішень.</li> <li>4. Вплив тривожності та толерантності до невизначеності на бізнес-рішення.</li> <li>5. Методи оцінки ризиків у психологічній експертизі підприємницької діяльності.</li> </ol>	2
<p><b>5. Експертиза стратегічного мислення підприємця як фактору прогнозу ефективності</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Стратегічне та тактичне мислення у підприємницькому контексті.</li> </ol>	2

<p>2. Психологічні маркери сформованості стратегічного мислення у підприємця.</p> <p>3. Методи психологічної експертизи спрямовані на виявлення рівня стратегічного мислення.</p> <p>4. Використання результатів оцінки стратегічного мислення можуть у прогнозуванні ефективності бізнесу?</p> <p>5. Типові когнітивні викривлення, що впливають на здатність підприємця мислити стратегічно.</p>	
<p><b>6. Психологічна експертиза стресових станів у підприємців</b></p> <p>1. Стресові чинники у діяльності підприємця.</p> <p>2. Психологічна витривалість: поняття та компоненти.</p> <p>3. Поняття резильєнтності в контексті бізнесу.</p> <p>4. Психопрофілактика стресу в підприємництві.</p>	2
<p><b>7. Емоційний інтелект у підприємницькій діяльності</b></p> <p>1. Структура емоційного інтелекту (EQ).</p> <p>2. Роль EQ у веденні переговорів і керуванні командою.</p> <p>3. Саморегуляція емоцій у підприємця.</p> <p>4. Розпізнавання емоцій інших і вплив на комунікацію.</p> <p>5. Розвиток емоційної компетентності в бізнес-середовищі.</p>	2
<p><b>8. Комунікація та психологічна експертиза бізнес-взаємодії</b></p> <p>1. Психологічні засади ділової комунікації.</p> <p>2. Вербальні та невербальні аспекти впливу.</p> <p>3. Психологічна діагностика комунікативних бар'єрів.</p> <p>4. Стили спілкування у підприємницькому середовищі.</p> <p>5. Конфлікти і переговори: психологічний підхід.</p>	2
<p><b>9. Психологічна експертиза етичних ризиків у підприємницькому середовищі</b></p> <p>1. Поняття бізнес-етики та моральних норм у підприємстві.</p> <p>2. Психологія відповідальності підприємця перед суспільством.</p> <p>3. Конфлікти інтересів і дилеми морального вибору.</p> <p>4. Етичне лідерство як психологічне явище.</p> <p>5. Експертиза етичної поведінки у бізнес-середовищі.</p>	2
<p><b>10. Експертна оцінка підприємницького потенціалу</b></p> <p>1. Поняття підприємницького потенціалу: психологічна інтерпретація.</p> <p>2. Критерії ефективності підприємницької діяльності.</p> <p>3. Методи психологічної діагностики потенціалу.</p> <p>4. Професійна придатність до підприємництва.</p> <p>5. Психологічне консультування на основі експертизи.</p>	2
<p><b>11. Психологічна експертиза підприємництва як інструмент розвитку</b></p> <p>1. Розвиваюча функція психологічної експертизи.</p>	2

2.	Зв'язок експертного аналізу з консультуванням і коучингом.	
3.	Психологічна підтримка підприємця на різних етапах бізнесу.	
4.	Роль експертизи у стратегічному плануванні.	
5.	Перспективи розвитку психологічної експертизи в Україні.	
<b>Всього</b>		<b>22</b>

## 6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p align="center"><b>Структура та завдання психологічної експертизи</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що таке психологічна експертиза?</li> <li>2. Хто може проводити експертизу підприємницької діяльності?</li> <li>3. Які методи застосовуються у психологічній експертизі?</li> <li>4. У чому особливості роботи психолога в бізнес-середовищі?</li> <li>5. Які етичні принципи мають дотримуватись при експертизі?</li> <li>6. Як скласти психологічний профіль підприємця?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте приклад психологічної експертизи в бізнесі.</li> <li>2. Складіть перелік компетентностей експерта-психолога.</li> <li>3. Визначте завдання експерта в реальній ситуації бізнесу.</li> <li>4. Розробіть структуру експертного звіту.</li> <li>5. Проведіть аналіз кейсу з порушенням етичних норм у бізнесі.</li> </ol>	2
2	<p align="center"><b>Аналіз психологічних рішень у підприємстві</b></p> <p><b>Теоретичні питання:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що таке раціональне та ірраціональне мислення?</li> <li>2. Як працюють когнітивні помилки у підприємця?</li> <li>3. Яка роль досвіду у прийнятті рішень?</li> <li>4. Що таке ефект «якоря» в оцінці?</li> <li>5. Як розвивати гнучке мислення підприємця?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте кейс з помилкою прийняття рішення.</li> <li>2. Складіть карту прийняття рішення в умовах ризику.</li> <li>3. Розробіть вправи для тренування підприємницького мислення.</li> <li>4. Побудуйте схему аналізу ситуацій з невизначеністю.</li> <li>5. Проведіть мозковий штурм з оцінкою психологічних бар'єрів.</li> </ol>	2
3	<p align="center"><b>Аналіз мотиваційних установок підприємця</b></p>	2

	<p><b>Теоретичні питання:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що таке мотивація до досягнення успіху?</li> <li>2. Які види мотивів переважають у підприємницькому середовищі?</li> <li>3. Як оцінити вплив потреб на підприємницьку активність?</li> <li>4. Які чинники можуть знижувати мотивацію підприємця?</li> <li>5. У чому полягає практична цінність теорії мотивації в бізнесі?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте реальний приклад успішного підприємця та визначте його основні мотиви.</li> <li>2. Проведіть SWOT-аналіз внутрішніх мотиваційних ресурсів підприємця.</li> <li>3. Складіть рекомендації щодо підвищення мотивації у команді стартапу.</li> <li>4. Розробіть кейс-ситуацію, в якій мотивація підприємця змінюється під впливом зовнішніх обставин.</li> <li>5. Створіть карту розвитку креативності.</li> <li>6. Проаналізуйте приклад активного/пасивного підприємця.</li> <li>7. Розробіть тренінгову вправу на розвиток ініціативності.</li> </ol>	
4	<p><b>Діагностика ставлення до ризику</b></p> <p><b>Теоретичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Як психологія визначає ризик?</li> <li>2. Які типи ризиків існують у підприємницькій діяльності?</li> <li>3. Чим відрізняються раціональні та ірраціональні рішення щодо ризику?</li> <li>4. Як вимірюють толерантність до ризику?</li> <li>5. Які психологічні чинники впливають на вибір ризикованої стратегії?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проведіть тест на рівень толерантності до ризику (наприклад, DOSPERT).</li> <li>2. Складіть профіль підприємця з низькою і високою схильністю до ризику.</li> <li>3. Проаналізуйте бізнес-кейс і визначте ступінь ризику та реакції підприємця.</li> <li>4. Проведіть міні-дослідження серед студентів щодо їх ставлення до ризику.</li> <li>5. Розробіть поради для підприємця щодо управління особистим ризиком.</li> </ol>	2

5	<p align="center"><b>Психодіагностика стратегічного мислення підприємця</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. У чому полягає цінність стратегічного мислення для підприємницької діяльності?</li> <li>2. Які психодіагностичні інструменти застосовуються для оцінювання стратегічного стилю мислення?</li> <li>3. Чим відрізняється експертна оцінка стратегічного мислення від самозвіту або тестів?</li> <li>4. Як інтерпретувати результати оцінки у світлі бізнес-контексту?</li> <li>5. Які помилки можуть виникати при оцінюванні стратегічного мислення?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проведіть аналіз обраного кейсу реального підприємця та вкажіть ознаки стратегічного або імпульсивного мислення.</li> <li>2. Порівняйте два протилежні стилі ухвалення рішень у бізнесі (реактивний та стратегічний) на основі інтерв'ю або описів.</li> <li>3. Розробіть короткий чек-лист для первинної експертної оцінки стратегічного мислення клієнта-бізнесмена.</li> <li>4. Проаналізуйте фрагмент бізнес-плану з точки зору наявності стратегічної логіки.</li> <li>5. Визначте потенційні ризики у підприємницькій діяльності, які можуть бути зумовлені дефіцитом стратегічного мислення.</li> </ol>	2
6	<p align="center"><b>6. Діагностика стресостійкості підприємця</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Які джерела стресу типові для підприємництва?</li> <li>2. Що таке резильєнтність?</li> <li>3. Як розпізнати етапи професійного вигорання?</li> <li>4. Які існують техніки саморегуляції?</li> <li>5. Як впливають особистісні риси на стресостійкість?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Зробіть добірку тестів на діагностику стресових станів.</li> <li>2. Розробіть програму психопрофілактики для підприємця.</li> <li>3. Проаналізуйте реальний кейс вигорання у бізнесі.</li> <li>4. Створіть вправу на розвиток внутрішньої стабільності.</li> <li>5. Проведіть рольову гру: «Криза в компанії».</li> </ol>	2
7	<p align="center"><b>Тренування емоційного інтелекту</b></p>	2

	<p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що входить до складу EQ?</li> <li>2. Як емоційна компетентність впливає на лідерство?</li> <li>3. У чому полягає емпатія у бізнес-контексті?</li> <li>4. Як розвивати самоконтроль?</li> <li>5. Які інструменти використовують для розвитку EQ?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Пройдіть тест EQ і проаналізуйте результат.</li> <li>2. Проведіть самооцінку емоційної саморегуляції.</li> <li>3. Складіть вправу на розвиток емпатії.</li> <li>4. Проаналізуйте ситуацію з конфліктом у команді.</li> <li>5. Проведіть вправу «емоційне дзеркало».</li> </ol>	
8	<p style="text-align: center;"><b>Аналіз ділової комунікації</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Які стилі комунікації є ефективними в бізнесі?</li> <li>2. Як розпізнати комунікативні бар'єри?</li> <li>3. У чому полягає психологічна експертиза переговорів?</li> <li>4. Які техніки активного слухання існують?</li> <li>5. Як емоції впливають на спілкування?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проведіть спостереження за діловим діалогом (відеоаналіз).</li> <li>2. Проаналізуйте комунікативні помилки підприємця.</li> <li>3. Проведіть рольову гру «Переговори із партнером».</li> <li>4. Розробіть чеклист ефективної презентації.</li> <li>5. Створіть карту бар'єрів у бізнес-комунікації.</li> </ol>	2
9	<p style="text-align: center;"><b>Аналіз етичних дилем у підприємництві</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що таке корпоративна етика?</li> <li>2. Як пов'язані мораль і психологічна відповідальність?</li> <li>3. Які етичні ризики існують у бізнесі?</li> <li>4. Як розпізнати порушення етичних норм?</li> <li>5. Що таке прозорість у підприємницькій діяльності?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте кейс з етичною дилемою підприємця.</li> <li>2. Розробіть правила етичної поведінки для компанії.</li> <li>3. Проведіть дебати на тему: «Чи завжди прибуток виправданий?»</li> </ol>	2

	<p>4. Побудуйте матрицю оцінки етичних ризиків.</p> <p>5. Напишіть етичний кодекс для малого бізнесу (бізнес за вашим вибором).</p>	
10	<p><b>Проведення психологічної експертизи підприємницького потенціалу</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Які існують компоненти підприємницького потенціалу?</li> <li>2. Як оцінити готовність до бізнесу?</li> <li>3. Що таке профпридатність і як її визначити?</li> <li>4. Які психодіагностичні методики використовують?</li> <li>5. Як проводиться інтерпретація результатів експертизи?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розробіть інтерв'ю для виявлення підприємницького потенціалу.</li> <li>2. Проведіть експрес-оцінку студента на предмет готовності до бізнесу.</li> <li>3. Побудуйте аналітичний профіль на основі даних анкети.</li> <li>4. Напишіть рекомендації після діагностики підприємця.</li> <li>5. Проведіть гру-візуалізацію «Мій шлях у бізнесі».</li> </ol>	2
11	<p><b>Моделювання консультаційного процесу на основі експертизи</b></p> <p><b>Теоретичні питання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. У чому полягає профілактична роль експертизи?</li> <li>2. Як психолог може допомагати в розвитку бізнесу?</li> <li>3. Які форми психологічної підтримки існують?</li> <li>4. Що таке психокоучинг для підприємців?</li> <li>5. Як інтегрувати експертизу в бізнес-процеси?</li> </ol> <p><b>Практичні завдання</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Складіть план психологічного супроводу для підприємця.</li> <li>2. Розробіть шаблон експертної рекомендації.</li> <li>3. Проведіть рольову гру «психолог-консультант – підприємець».</li> <li>4. Створіть презентацію результатів експертизи як інструменту розвитку.</li> <li>5. Побудуйте карту особистісного і бізнес-росту клієнта.</li> </ol>	2
	<b>Всього</b>	22

### 6.3. Самостійна робота

Зміст	К-ть годин
Добір і самостійне опрацювання джерел за заданою темою.	15
<i>Творче завдання:</i> Опрацювання літератури та доповідь на тему за вибором здобувачів освіти.	15
<i>Практичні завдання:</i> виконання психодіагностичних методик і тематичних завдань.	16
<b>Всього</b>	<b>46</b>

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (\*4 год.).

## 7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни «Психологія особистості» застосовується комплексний підхід, що поєднує різноманітні навчальні технології та засоби.

На лекційних заняттях матеріал структурується чітко та зрозуміло, відповідно до модулів та тем курсу. Увага здобувачів освіти зосереджується на ключових концепціях психології особистості, наводяться конкретні приклади їх практичного застосування. Викладач звертається до міжнародного досвіду у сфері психології особистості, заохочуючи здобувачів освіти до критичного осмислення різних підходів та їхньої еволюції. Для покращення сприйняття інформації використовуються візуальні матеріали: схеми теоретичні моделі. Активно застосовуються технічні засоби, такі як мультимедійні презентації та навчальні відеоматеріали.

Практичні заняття насичені різноманітними інтерактивними методами. Проводяться дискусії з обговорення актуальних проблем психології. Здобувачі освіти беруть участь у рольових іграх для відпрацювання навичок командної творчої роботи, проходять психологічні тести для самооцінки.

В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання активно використовуються сучасні технології. Інтерактивні лекції та семінари проводяться за допомогою платформ Zoom або Google Meet. Освітня платформа Moodle застосовується для виконання самостійних дослідницьких і тестових завдань. Для оперативного зв'язку та обміну матеріалами використовуються месенджери Telegram та Viber. Онлайн-опитування та тестування проводяться за допомогою Google Forms, а групова робота організовується через Google Classroom. Онлайн-дошки, такі як Miro, застосовуються для візуалізації групових проєктів.

## 8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Психологічна експертиза підприємницької діяльності» включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль.

*Поточний і тематичний контроль* передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти.

*Модульний контроль* проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі усного заліку.

## 9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

## 10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної

контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

### Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	-	100
Іспит	30	20	20	30	100

### Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E	Задовільно	
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

## 11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

### *Засоби унаочнення та взаємодії:*

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції в записах.
3. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

### *Необхідне матеріально-технічне забезпечення:*

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

## 12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### **Базові**

1. Бутко М. П. Економічна психологія. Київ: Відділ, 2021. 232 с.
2. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Управління інноваційним розвитком в умовах технологічних трансформацій: монографія. Суми: Триторія, 2023. 228 с.
3. Котлер Ф. Основи маркетингу. Київ: Діалектика, 2023. 622 с.
4. Оверчук В. А. Психологія рекламних комунікацій: підручник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 380 с.

### **Допоміжні**

1. Іванов М. М., Череп О. Г., Малтиз В. В. Маркетинг: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 123 с.

2. Іляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Управління інноваційним розвитком в умовах технологічних трансформацій: монографія. Суми: Триторія, 2023. 228 с.
3. Клочко, А. О., Скуловатова, О. В. (2023). Орієнтація менеджерів освітніх організацій на роботу в команді: психологічні особливості інноваційного стилю управління. / Клочко, А. О., Скуловатова, О. В. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія, - 2023, (6), 80-84.
4. Клочко А.О., Скуловатова О.В. Психологічні особливості діяльності освітніх організацій в умовах нової реальності / Клочко, А. О., Скуловатова, О. В. // Габітус. Науковий журнал з соціології та психології, Випуск 45, - 2023,с. 222-226.
5. Скуловатова О. В. Віддалена робота в умовах воєнного стану: виклики для психічного здоров'я особистості / О. Скуловатова Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук в умовах євро інтеграції: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 11-12 квітня 2024 р. Білоцерківський НАУ. - С. 258-262.
6. Клочко А.О., Скуловатова О.В. Теоретичні підходи до вивчення монетарних атитюдів підлітків. Габітус: науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. 2024. № 57. С.123–127.
7. Скуловатова О. В. Психологічні особливості просування сторінок в соціальних мережах. Науковий вісник Мукачевського державного університету. Збірник наукових праць. – Мукачево, 2015. Випуск 1 (1). С. 163–168.
8. Dellermann D., Lipusch N., Li M., Ebel P., Leimeister J. M. Accelerating Entrepreneurial Decision-Making Through Hybrid Intelligence. arXiv preprint, 2021. 28 p.
9. Keller, K.L. Strategic Brand Management. Pearson, 2018. 624 с.
10. Pashootanizadeh, M., Khalilian, S. Application of the AIDA model: Measuring the effectiveness of television programs in encouraging teenagers to use public libraries // Information and Learning Science. 2018. Vol. 119. Iss. 11. P. 635–651.
11. Skulovatova O. V. The study on self-presentation of personality in the internet (based on the analysis of its avatars). Young Scientist, № 1 (41), January, 2017. С. 249-253. Sarasvathy S. D. Effectuation: Elements of Entrepreneurial Expertise (2-е вид.). Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2021. (приблизно 256 с.)

### Інтернет-джерела

1. Іванечко Н. Управління рекламною діяльністю: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 88 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi70/0050898.pdf>.

2. Іванов М. М., Череп О. Г., Малтиз В. В., Терент'єва Н. В. Маркетинг: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 171 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2021/09/0047054.docx>.
3. Лебідь Н. М. Реклама у мас-медіа та Інтернеті: практикум. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 58 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2020/01/0044532.doc>.
4. Niosi A. Introduction to Consumer Behaviour. Victoria: BCcampus, 2021. 373 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi64/0047437.pdf>.
5. IAREP - Міжнародна асоціація досліджень з економічної психології: [www.ex.ac.uk/IAREP/](http://www.ex.ac.uk/IAREP/).
6. Інтернет-платформа «Посилення знань»: <https://www.elsevier.com/searchresults?query=marketing%20psychology&labels=all&page=1>.
7. Глобал Форум щодо Управління проектами. URL: <http://www.pmforum.org>. 21
8. Книги, присвячені управлінню проектами та інструментам управління проектами. URL: <http://www.projectmanagement.com/books>
9. Офіційний сайт Міжнародної Асоціації управління проектами IPMA (Швейцарія). URL: <http://www.ipma.ch>
10. Офіційний сайт Північно-Американського інституту управління проектами PMI (США). URL: <http://www.pmi.org>
11. Спеціалізований сайт присвячений управлінню проектами. URL: <http://www.ganttthead.com>